CYNGOR
CYMUNED
LLANBERIS A NANT PERIS

Cofnodion cyfarfod 9fed o Hydref 2024 a gynhaliwyd yn y Ganolfan am 7 yn yr hwyr		
PRESENNOL		
Bethan Holding (is-gadeirydd)	Iola Owen	
Rhys ap Gwilym	Helen Sharp	
Emlyn Baylis	Nia Jones	
Kevin Jones	Iwan Harding	
Kim Jones		

1.	**GEIRIAU AGORIADOL Y CADEIRYDD AC YMDDIHEURIADAU**	
	Agorwyd y cyfarfod yn ffurfiol gan y Cynghorydd Beth Holding yn absenoldeb y Cadeirydd. Derbyniwyd ymddiheuriadau oddi wrth y canlynol, Cynghorydd Llinos Pritchard, Louise Price a Trystan Thomas.	**CLERC**
1.1	Ni chafwyd cyfranogiad gan y cyhoedd.	
1.2	Cyflwyniad gan Heddlu Gogledd Cymru Croesawyd PC Siwan Humphreys a PCO Nia Roberts i'r cyfarfod misol. Roedd swyddogion yr heddlu yn awyddus i drafod y mater o gyflwyno camerâu cylch cyfyng o fewn y pentref. Dywedodd 277 achos o droseddau a 86 achosion o wyth gymdeithasol wedi digwydd yn Llanberis o fewn y 2 flynedd diwethaf. Roedd yr heddwas wedi dadansoddi'r ystadegau ac roedd yn gallu dangos ar gynllun lle'r oedd y mwyafrif wedi cymryd lle. Nid yw'r heddlu yn gallu bod yn bresennol pob dydd a thrwy'r dydd felly mae cyflwyno camerâu ar y stryd yn declyn sydd yn gallu eu cynorthwyo i ddal y tramgwyddwyr. Mae Cyngor Gwynedd (Partneriaeth Cymunedau) a'r Heddlu o'r farn byddai cyflwyno camerâu o fudd i'r ardal ond yn anffodus nid oes cyllid ar gael ar gyfer eu prynu. Rhagwelir bod angen 15 camera ar gost o £40,000. Mae polion goleuadau sy'n bodoli o fewn y pentref yn addas ar gyfer gosod y camerâu. Bydd angen cael lleoliad ar gyfer yr hwb - Y Cyngor i wneud cais i Bwyllgor y Ganolfan os fydd yn bosib gosod yr hwn yn y Ganolfan. Bydd angen dod o hyd i grantiau ar gyfer gosod y camerâu. Bydd y Clerc a'r heddweision yn gweithredu a'i gilydd i ddod o hyd i'r grantiau. Y Clerc i wneud ymgynghoriad a National Grid a First Hydro. Yr heddwas i edrych i mewn os oes cyllid i gael oddi wrth gronfa Comisiynydd yr Heddlu. Diolchwyd i'r ddwy heddwas am eu hymweliad.	**Clerc**
I.3	Ultra Trail - daeth cyfarwyddwr yr achlysur Hayden Arrowsmith i ymweld â'r Cyngor Cymuned er mwyn cyflwyno ei hun ac i ddangos ei fod eisiau cyd-weithio er budd y gymuned. Dywedodd Mr Arrowsmith ei fod eisiau sicrhau bod budd tymor hir i'r pentref o'r achlysur. Bydd yr achlysur yn 2025 yn digwydd ar y 16 o Fai wythnos wedi'r Ŵyl fwyd yng Nghaernarfon. Mae yn gobeithio trefnu teithiau bws o'r Orsaf Rheilffordd ym Mangor er	

	mwyn trio lleihau'r effaith a'r Lanberis. Fe drafodwyd Glyn Rhonwy fel man parcio a'r diffyg o dderbyn cadarnhad cael defnydd lleoliad gan Gyngor Gwynedd. Mae pentref yr Ultra Trail yn gyfle arbennig i fusnesau'r pentref a'r ardal gyfagos i godi stondin. Mae trefnwyd yn awyddus i gysylltu â gwirfoddolwyr lleol - dywedodd y Cyngor y byddent yn rhoi gwybodaeth i gyrff a fyddai yn gallu helpu. Maent hefyd eisiau cychwyn rhaglen llysgenhadon o Lanberis er mwyn ddod yn gynrychiolwyr lleol ac yn wyneb lleol i'r achlysur. Dywedodd y cynghorwyr y byddent yn trio dod o hyd i bobl a fyddai efallai gyda diddordeb	
1.4	Sul y Cofio - mae trefniadau wedi ei gwneud ar gyfer y digwyddiad. Angen hysbysu'r digwyddiad ar hysbysfyrddau'r Cyngor, y Wefan, Facebook ac Eco'r Wyddfa. Y Clerc i archebu.	**CLERC**
1.5	Is-ddeddfau - dywedodd y Cynghorydd Rhys ap Gwilym bod ymateb Gyngor Gwynedd ar gyfer gorfodaeth parcio dros nos mewn cilfannau yn dangos yr unig ford i daclo'r broblem i'w i'r Cyngor Gymuned gyflwyno is-ddeddfau. Y Mater hwn i fod yn destun trafodaeth yng nghyfarfodydd nesaf y Cyngor.	
1.6	Stad y Goron - dywedodd y Cynghorydd Rhys ap Gwilym bod Cyngor Gwynedd ddim am dalu taliadau anfoesol i Stad y Goron ar gyfer yr hawl i gael mynedfa i lannau ei hun, cynigiodd i anfon llythyr o gefnogaeth, fe ategwyd y cynnig a dangoswyd bod y Cyngor yn gytûn. Y Clerc i anfon at Brif Weithredwr Cyngor Gwynedd i ddangos cefnogaeth.	
2.0	**DATGAN DIDDORDEB**	
	Dim	
3.0	**CADARNHAU GWARIANT A CHYFLWYNO ADRODDIAD ARIANNOL**	
3.1	Cyflwynwyd gwariant ac adroddiad ariannol mis Medi 2024 a'u derbyn.	
4.0	**CADARNHAU COFNODION MIS BLAENOROL A MATERION YN CODI**	
4.1	Cadarnhawyd cofnodion mis Medi 2024.	
4.2	Bin sbwriel Cae Chware Lan Llyn - dal i ddisgwyl i Gyngor Gwynedd gyflwyno bin. Hefyd dywedodd y Clerc bydd biniau yn cael eu cyflwyno yn yr ardal fel rhan o'r gwelliannau Safle Treftadaeth Llechi'r Byd.	
4.3	Cerflun Stryd/Coffa Chwarelwyr - dywedodd y Clerc bod cyfarfod wedi bod ynglŷn â'r cerflun. Roedd lleoliad arfaethedig wedi ei benderfynu sef yr ardal ger cyffordd Stryd Fawr a'r Ffordd osgoi. Bydd y Cerflun oddeutu 4.6 metr o uchel ac o ganlyniad bydd angen hawl cynllunio. Gobeithir derbyn yr hawl o fewn 8 wythnos ar ôl ymgynghoriad statudol ac ystyriaethau ymateb yr ymgynghoriad. Yn y cyfamser mae angen ymateb y Cyngor a phobol gyfagos cyn y cais cynllunio. Penderfynodd y Cyngor i gefnogi'r cais. Dywedodd y Clerc hefyd ei bod wedi gwneud	**CLERC**

CYNGOR
CYMUNED
LLANBERIS A NANT PERIS

	ymholiadau a Zurich yswirwyr y Cyngor a'u bod nhw angen gweld y cais cynllunio cyn gwneud penderfyniad terfynol roeddynt yn dweud maent yn yswirio cerfluniau o'r math ond efallai gydag amodau dibynnu ar y strwythur a.y.b. Fel rhan o'r cais cynllunio mae rhaid dangos bod y Cyngor yn barod i gyflwyno mesurau i leihau effaith y cerflun ar yr amgylchfyd. Penderfynwyd byddai'r Cyngor yn cyflwyno bocsys ystlumod ac adran ar goed cyfagos. Pan gwblheir y cerflun mae angen i'r Cyngor fabwysiadau'r cerflun fel ased. Dangosodd Y Cyngor gytundeb i wneud hyn.	
4.4	Panel HBO - cyfnod derbyn ceisiadau yn parhau yn agored nes Rhagfyr 1af 2024.	**CLERC**
4.5	Campfa Awyr Agored - mae'r cyngor wedi bod yn llwyddiant yn eu cais am grant mewn egwyddor. Y Clerc i symud ymlaen i gael gwybodaeth bellach at Cyngor Gwynedd cyn gall y gwaith fynd yn ei flaen.	**CLERC**
4.6	Menter/Partneriaeth Llanberis Partneriaeth Dyffryn Peris - gobeithir cynnal cyfarfod ar gyfer cymdeithasau a chyrff o fewn y gymuned i drafod creu partneriaeth ar ddechrau'r flwyddyn newydd.	**RhaG/CLERC**
4.7	Toiledau - eglurodd y clerc bod dim gwybodaeth na thystiolaeth bod y Cyngor yn derbyn 10% o elw oddi a'r maes parcio Cyngor Gwynedd a'i fod yn cael ei ddefnyddio ar gyfer costau'r toiledau. Mae anfoneb o £12000 wedi ei dderbyn eleni. £6000 oedd yr anfoneb y llynedd. Trafodwyd y mater. Penderfynwyd bod y Cyngor yn talu fel y llynedd £6000 oherwydd nid oedd rhybudd gan Gyngor Gwynedd nad oedd disgownt eleni.	**CLERC**
4.8	Defaid a chwynion parhaus - dywedodd y Clerc ei bod wedi gwneud ymholiadau ynglŷn â sut i ddelio a'r broblem yma. Roedd wedi bod mewn cyswllt ac Undeb y Ffermwyr, Gweinyddiaeth Amaeth a Chyngor Gwynedd. Mae yn disgwyl galwad gan swydd o Safonau Masnach i'w ffonio yn ôl. O'r hyn sydd wedi ei ddysgu yw bod modd cadw'r defaid am 14 diwrnod, hysbysu'r ffermwyr bod y defaid wedi eu cadw ac c os nad ydynt yn cael eu casglu o fewn y cyfnod penodedig mae hawl gan y Cyngor wedyn ei gwerthu. Yn anffodus nid yw hyn yn ymarferol i'r Cyngor. Mae tystiolaeth i ddangos bod y broblem yma yn y pentref ers y 1920au.	
4.9	Waliau fyny i'r bwlch - dim ymateb gan y Parc Cenedlaethol. Priffyrdd wedi gofyn am archwiliad gan yr arolygydd ffordd.	
4.10	Gwersylla mewn mannau anaddas - dim ymateb wedi bod gan Cadw.	
5.0	**PRIFFYRDD A LLWYBRAU CYHOEDDUS**	
5.1	Dim gwybodaeth bellach wedi ei dderbyn i	**CLERC**
6.0	**Y FYNWENT**	

6.1	Cyflwynwyd dyluniad arwydd ar gyfer y fynwent un mewn glas a gwyn a'r llall mewn gwyn a du. Penderfynwyd ar y Glas a Du	**CLERC**
6.2	Nid yw pwyllgor wedi cyfarfod er mwyn ystyried rheolau'r fynwent. Angen i'r cadeirydd drefnu dyddiad.	**GTE**
7.0	**CEISIADAU CYNLLUNIO**	
	Dim	
8.0	**GWEITHGAREDDAU CYMUNEDOL**	
8.1	Fe drafodwyd y coed Nadolig ar gyfer eleni. Mae archeb wedi ei wneud ar gyfer coeden 15 troedfedd i Nant Peris ag un 25 troedfedd i Lanberis. Mae angen gwneud twll pwrpasol ar gyfer coeden yn y Nant. Y Clerc i drefnu contractwr. Angen dau set o oleuadau ychwanegol ar gyfer eleni. Y pwyllgor i weithredu ar hyn.	
9.0	**ADRODDIADAU CYRFF ALLANOL**	
	Dim Adroddiad	
	Daeth y cyfarfod i ben am 9 yn y r hwyr.	
Llofnod:		**Dyddiad : 13/11/24**